

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ПЕРЕКЛАДУ

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. декана філологічного факультету

Олена ГОГОРЕНКО
Олена ГОГОРЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Виробнича перекладацька практика з англійської мови

PRACTICAL TRANSLATION TRAINING IN ENGLISH LANGUAGE

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни обов'язкова

мова викладання англійська/українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Виробнича перекладацька практика з англійської мови» скерована на підготовку фахівців галузі знань: В. Культура, мистецтво та гуманітарні науки за спеціальністю В11 Філологія (за спеціалізаціями)
спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська освітня програма «Переклад»

«25» листопада 2026 р. 13 с.

Розробник: *Солодка Анжеліка Костянтинівна, доктор педагогічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри перекладу*

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробнича перекладацька практика з англійської мови» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Переклад»

кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу

 Тетяна ЄФИМЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробнича перекладацька практика з англійської мови» розглянуто на засіданні кафедри перекладу

Протокол № 6 від «24» червня 2026 р.

В.о.завідувача кафедри перекладу

 Анжеліка СОЛОДКА

Проект робочої програми навчальної «Виробнича перекладацька практика з англійської мови» розглянуто Навчально-методичною радою філологічного факультету

Протокол № 5 від «23» червня 2026 р.

Голова

 Лілія РУСКУЛІС

ЗМІСТ

<i>Вступ.....</i>	<i>4</i>
<i>1. Опис виробничої практики.....</i>	<i>5</i>
<i>2. Мета виробничої практики</i>	<i>6</i>
<i>3. Передумови виробничої практики.....</i>	<i>6</i>
<i>4. Очікувані результати практики</i>	<i>6</i>
<i>5. Зміст практики.....</i>	<i>7</i>
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	<i>9</i>
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	<i>9</i>
<i>8. Засоби навчання.....</i>	<i>11</i>
<i>9. Рекомендовані джерела інформації.....</i>	<i>11</i>
<i>Додатки.....</i>	<i>12</i>

ВСТУП

Анотація

Виробнича перекладацька практика з англійської мови спрямована на забезпечення комплексного розвитку навичок та вмінь, необхідних для здійснення різних видів усного та письмового перекладу. Виробнича перекладацька практика проходить у перекладацьких агенціях та на виробництві під керівництвом викладачів кафедри. Керівники практики консультують студентів з питань змісту і об'єму роботи практики, контролюють виконання студентами їх завдань. Студенти-практиканти роблять переклади текстів згідно профілю установ і підприємств, де вони проходять свою виробничу практику, а також беруть активну участь у житті колективу. З метою більш міцної комунікації практикантів із керівниками практики використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології.

Ключові слова: *виробнича перекладацька практика, комунікативні навички, мовні знання та навички.*

Annotation

Practical translation training in English is aimed at ensuring the comprehensive development of skills and abilities necessary for performing various types of oral and written translation. Practical translation training in English takes place in translation agencies and in production under the guidance of teachers from the department. Practice supervisors advise students on the content and scope of the practice, monitor the students' fulfillment of their tasks. Student trainees translate texts according to the profile of the institutions and enterprises where they undergo their industrial practice, and also take an active part in the life of the team. In order to strengthen communication between trainees and practice supervisors, modern information, communication and network technologies are used.

Keywords: *practical translation training, communication skills, language knowledge and skills.*

1. Опис виробничої практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 6	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
		4-й	4-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність В11 Філологія (за спеціалізаціями) Спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська Освітня програма Переклад	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачено		8-й	8-й
		Лекцій	
		0 год.	0 год.
		Практичні, семінарські	
Загальна кількість годин - 180		0 год.	0 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
	Самостійна робота		
	180 год.	180 год.	
Індивідуальні завдання: 0 год.			
Вид контролю: залік			
Форма контролю: комбінована			

2. Мета виробничої практики

Метою «Виробнича перекладацька практика з англійської мови» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ЗК 4.Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7.Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9.Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13.Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6.Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7.Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 9.Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10.Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

3. Передумови для проходження виробничої практики

Передумовами для проходження «Виробнича перекладацька практика з англійської мови» є: «Вступ до перекладознавства», «Лексикологія англійської мови», «Практичний курс англійської мови», «Навчальна перекладацька практика», «Порівняльна граматики англійської та української мов», «Порівняльна стилістика англійської та української мов», «Теорія і практика перекладу», «Граматичні категорії та практична граматики англійської мови».

4. Очікувані результати навчання

Проходження «Виробнича перекладацька практика з англійської мови» передбачає формування у студентів таких результатів навчання:

ПРН 1.Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 8.Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 18. Матимати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 19.Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології

5. Зміст практики

Організація практики

Перекладацька практика студентів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки спеціалістів у вищих навчальних закладах. За період практики студенти набувають практичних навичок освоєння обраної спеціальності.

Практика студентів-філологів проводиться на базах різноманітних установ, зокрема у професійних організаціях, громадських організаціях, у сфері радіо та телебачення, в освітянській діяльності, у політичних організаціях, в допоміжній діяльності в сфері державного управління, у підтримці інформаційних та культурних служб, діяльність яких має міжнародний характер.

За керівниками практики закріплюються конкретні студенти, які мають після закінчення практики складати звіт по практиці саме цьому керівнику від кафедри. Розподіл студентів між базами практики відбувається з урахуванням укладених угод на проведення практик.

Прийом та захист матеріалів практики після її закінчення проводиться спеціальною комісією, до складу якої входять декан, представники від кафедри, а також з місця проходження практики.

Керівники практики від кафедр зобов'язані:

а) до початку практики: погодити з базовими організаціями програму практики, порядок її проходження, послідовність, види занять, індивідуальні завдання, розпорядок роботи;

б) провести інструктаж (в тому числі з техніки безпеки) відносно порядку проходження практики та ознайомити всіх студентів з їх правами та обов'язками під час проходження практики;

в) повідомити мету та завдання на весь період практики;

г) довести до відома студентів програму виробничої практики і ознайомити з графіком її проходження;

д) повідомити студентів про систему звітності та критерії оцінки практики, про порядок підготовки звіту щодо проходження практики, про вимоги щодо оформлення всіх необхідних документів;

е) постійно надавати допомогу студентам при вирішенні складних, неординарних питань, які виникають під час проходження практики;

є) здійснювати поточний контроль за проходженням практики студентами на базах практики;

ж) скласти звіт, в якому підсумувати результати проходження практики, подати його на розгляд кафедри;

з) сформулювати пропозиції щодо вдосконалення процесу проходження практики;

Керівник базової організації після погодження програми і графіку проходження виробничої практики видає наказ про допуск студентів для проходження практики, де визначається порядок її організації та призначаються керівники практики.

Керівник практики за місцем її проходження повинен:

а) вказати і проінформувати студента про його робоче місце на час проходження практики;

б) затвердити робочий план, складений студентом-практикантом на базі програми практики, враховуючи умови та специфіку конкретного виду практики;

в) здійснювати постійне керівництво практикою студентів, тобто, давати необхідні

вказівкита завдання, контролювати їх належне виконання;

г) після успішного закінчення практики підписати щоденник і надати відповідну характеристику на кожного студента зокрема;

д) негайно повідомляти деканат гуманітарного факультету Університету Короля Данила про допущені студентом-практикантом порушення правил внутрішнього трудового розпорядку, правил етики, невиконання ним програми практики та інших проступків.

Студент-практикант зобов'язаний:

а) вчасно і без запізнення прибути на факультет для проходження інструктажу, що проводить керівник практики;

б) детально ознайомитися з програмою практики, завжди бути присутнім на всіх організаційних та методичних заходах, а також, отримати необхідну консультацію у керівника практики від кафедри;

в) на кафедрі отримати індивідуальне завдання;

г) пройти інструктаж з техніки безпеки;

д) у випадку необхідності, належним чином оформити відповідні документи, пов'язані звиїздом на місце проходження практики;

е) своєчасно прибути на місце проходження практики;

е) прибувши на місце практики, студент повинен з'явитися до керівника практики за місцем її проходження, пред'явити направлення і отримати завдання на час практики;

ж) суворо дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку за місцем проходження практики;

з) повністю і належним чином виконати всю програму виробничої практики;

і) постійно відбирати практичний і теоретичний матеріал з метою використання його внавчальному процесі;

й) своєчасно подати матеріали проходження практики на кафедру для наступного їх захисту.

Методичні вказівки до проходження практики

Протягом перекладацької практики студенти самостійно виконують письмові переклади різнотипних спеціальних текстів (науково-технічні, комерційні, тощо) з основної іноземної на державну мову, використовуючи різноманітні інформаційні джерела (друковані та електронні словники, енциклопедії, ресурси мережі Інтернет) та комп'ютерні програми перекладу.

Протягом перекладацької практики студенти поглиблюють та закріплюють теоретичні знання, розвивають та удосконалюють практичні навички, накопичують та опрацьовують конкретний матеріал для виконання курсових досліджень.

Для забезпечення якісної професійної підготовки, навчальна перекладацька практика студентів проходить в умовах, які максимально наближені до умов їх майбутньої професійної діяльності. Спілкуючись з досвідченими перекладачами та носіями іноземної мови на базах практики, студенти отримують не тільки знання, але й набувають неоціненного досвіду роботи.

Організація діяльності студентів-перекладачів під час навчальної практики
Перекладацька діяльність студентів під час практики складається з трьох етапів.

Початковий етап (2-3 дні).

1)студенти приймають участь у настановній конференції з перекладацької практики, де їм надається повна інформація про зміст і тривалість практики, а також форму

звітності (особливості оформлення щоденника практики, звіту і словника); зустрічаються з керівниками практики від кафедри та ознайомлюються з графіком проведення консультаційних занять керівником;

2) знайомляться з керівниками бази практик;

3) ознайомлюються зі специфікою діяльності базового підприємства та аналогічними за тематикою матеріалами державною мовою;

4) складають приблизний словник спеціальних термінів;

5) консультуються з досвідченими перекладачами, які працюють на базовому підприємстві.

Основний етап.

1) студенти виконують переклад спеціалізованих текстів

2) один раз на тиждень студенти відвідують консультацію, яку проводить керівник практики від університету, здають заплановану частину перекладу (приблизно 10000 знаків), отримуючи рекомендації та зауваження від керівника;

3) складають словник спеціальних термінів з коментарями відповідно до сфери знань (економіка, юриспруденція, металургія, хімія, медицина, фармакологія, лінгвістика тощо).

Заклучний етап: підготовка і здача звітної документації.

1) Переклад спеціалізованих текстів з іноземної мови (англійська мова) на державну, державної мови на іноземну мову;

2) Щоденник перекладацької практики (див. додаток);

3) Звіт про проходження перекладацької практики (у довільній формі);

4) Словник спеціалізованих термінів.

Перекладацька практика завершується підсумковою конференцією студентів, на якій керівники практики підсумовують результати роботи студентів протягом навчальної перекладацької практики; студенти обмінюються враженнями про організацію та проведення практики; озвучують основні труднощі і проблеми, з якими стикалися протягом практики.

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання:

- бесіда;
- дискусія;
- наочні;
- спостереження;
- спостереження над мовою;
- робота з навчально- й науково-інформаційними джерелами.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- звітна документація;
- щоденник перекладацької практики;
- словник спеціалізованих термінів;
- переклад спеціалізованих текстів з іноземної мови (англійська мова) на державну, з державної мови на іноземну мову.

7. Форми поточного й підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету. Поточний контроль проводиться на кожному етапі практики. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти та застосування набутих практичних умінь і навичок (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу). Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з

позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Критерії оцінки результатів практики

Контролювання практики студентів сприяє вирішенню комплексу завдань від навчальних до контролюючих і забезпечує повноту, своєчасність та якість виконання програм практики.

Метою контролю є виявлення та усунення недоліків та надання допомоги студентам у виконанні програми практики. На кожному етапі контролювання застосовуються специфічні методи.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів.

Підведення підсумків практики.

Після закінчення практики студенти звітують про виконання її програми та індивідуального завдання.

Звітними документами є щоденник практики та письмовий звіт.

У щоденнику практики повинні бути обов'язково заповнені такі розділи:

1. «Наказ про проходження практики» із визначенням бази практики, її терміну, прізвищами керівників практики від навчального закладу та від бази практики (заповнюється керівником практики від навчального закладу та завіряється печаткою навчального закладу).
2. Календарний графік проходження практики із вказівкою назв та видів робіт (згідно із програмою практики), термінів виконання та примітками про виконання (завіряється керівниками практики).
3. Сформульоване індивідуальне завдання студента на практику (підписує керівник практики від навчального закладу).
4. Робочі записи, які студент робить протягом виконання завдань практики і які відображають особливості виконання цих завдань.
5. Відгук і оцінка роботи студента на практиці (у тому числі й про виконання індивідуального завдання), яку робить керівник практики від бази практики (його підпис завіряється печаткою бази практики).
6. Висновок керівника практики від навчального закладу про роботу студента протягом проходження практики та виконання ним індивідуального завдання. Керівник практики від навчального закладу виставляє свою оцінку проходженню практики та підписує відгук.

Письмовий звіт з практики має містити матеріал про виконання завдань практики та індивідуального завдання.

Вимоги до оформлення звіту містяться у щоденнику практики на останній сторінці.

Заповнений щоденник та звіт з педагогічної практики здається керівникові практики від навчального закладу упродовж тижня після завершення практики.

Звіт про проходження практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) у комісії, створеній на випускаючій кафедрі.

До захисту допускаються тільки ті студенти (слухачі), які виконали всі передбачені програмою практики види робіт та індивідуальне завдання і своєчасно здали оформлені щоденник практики та звіт про практику.

На підставі захищеного звіту, видгуків та оцінок керівників практики, обговорення результатів за участю членів комісії, приймається остаточне рішення про оцінку педагогічної практики. Оцінка за практику вноситься у заліково-екзаменаційну відомість.

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин може бути надано право проходження практики повторно при виконання умов, визначених вищим навчальним закладом. Студент, який вдруге отримав негативну оцінку з практики в комісії, відраховується з навчального закладу.

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Характеристика на студента-практиканта керівника	30 балів	30 балів
Оформлення звітної документації	30 балів	30 балів
Захист- презентація практики	40 балів	40 балів
Всього	100	100

8. Засоби навчання

Під час проходження практики наочним матеріалом можуть бути: графічні засоби, а саме: друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць, опорних схем, рисунків; мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми); технічні засоби: проєктор, комп'ютерний пристрій, мультимедійна дошка та ін.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Черноватий Л. М. Теорія і практика перекладу (англійська мова): навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2019.
2. Барановська І. В. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник. Київ: Київський університет, 2018.
3. Коломієць Л. М. Художній переклад: проблема відтворення національно-культурної специфіки: навч. посібник. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2016.

Допоміжна література

1. Ільїн В. В. Актуальні проблеми сучасного перекладознавства: навчальний посібник. Київ: Освіта України, 2021.
2. Загнітко А. П., Калько О. О. Сучасні стратегії перекладу: навчально-методичний посібник. Донецьк: ДонНУ, 2017.
3. Сорока Т. Я. Теорія і практика перекладу: українознавчий аспект. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020.
4. Munday, J. Introducing Translation Studies: Theories and Applications (5th ed.). Routledge, 2022.
5. Baker, M., & Saldanha, G. (Eds.). Routledge Encyclopedia of Translation Studies (3rd ed.). Routledge, 2020.
6. House, J. Translation: The Basics. Routledge, 2018.
7. Venuti, L. The Translator's Invisibility: A History of Translation (3rd ed.). Routledge, 2017.
8. Robinson, D. Becoming a Translator: An Introduction to the Theory and Practice of Translation (5th ed.). Routledge, 2023.

Інформаційні ресурси

1. Читиво (Розділ «Перекладознавство») <https://chtyvo.org.ua/perekladoznavstvo/>
2. Translation and Interpreting Resources (European Commission) — офіційні настанови, глосарії та стандарти перекладу ЄС: https://commission.europa.eu/resources-partners/translation-and-interpreting-resources_en
3. Словники України online (УКРІНФОРМ) — офіційний ресурс для перевірки лексичного значення, синонімії та словозміни: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
4. DeepL Write & Translator: <https://www.deepl.com/translator>
5. Linguee: <https://www.linguee.com/>
6. ProZ.com Term Search: <https://www.proz.com/search/>
7. Corpus of Contemporary American English (COCA): <https://www.english-corpora.org/coca/> 2. <http://www.nplu.org/>

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра перекладу

З В І Т

ПРО ПРОХОДЖЕННЯ

Виробничої перекладацької практики з англійської мови

Виконав(ла):

студент(ка) групи __

Керівник практики: _____

(посада, вчене звання, прізвище, ініціали)

Миколаїв 202_

Приблизна структура відгуку про результати практики студента-практиканта

1. Прізвище, ім'я, по батькові студента.
2. Терміни проходження практики.
3. Посада, прізвище, ім'я та по батькові керівника практики.
4. Ставлення студента до практики (інтерес до роботи, ініціатива, старанність, якість виконуваних студентом робіт, вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, рівень оволодіння практичними навичками, самостійність в роботі тощо).
5. Повнота виконання програми практики.
6. Рівень набутих студентом навичок науково-дослідної роботи.

Відгук складається в довільній формі, підписується керівником практики.

Звіт друкується на комп'ютері на одній сторінці аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм) через 1,5 міжрядкових інтервали до 40 рядків на сторінці. Усі сторінки звіту та додатків повинні мати єдину порядкову нумерацію і бути зброшурованими в окремій папці.